

**Стратешки план на
Новинари за човекови права
2020 - 2025**

1. Вовед

НЧП веќе 22 години активно учествува во работата на НВО секторот во Северна Македонија. Но активна е и регионално од каде што стекнува искуства за позитивни организациски и структурни промени во контекст на новите процеси во граѓанското движење. НЧП од почетокот на своето функционирање претставува пример на соработка на медиумите, институциите и НВО секторот со цел заеднички да сведочат за мисијата во полето на човековите права и заштита на животната средина.

Стратешкиот план на НВО - Новинари за човекови (НЧП), се надврзува на претходниот. Новиот предлог за СП е резултат на партиципативниот процес во кој учествуваа 79 отсто од членството на организацијата. Нацртот на новиот стратешкиот план за развој на НЧП го опфати периодот од јануари 2020 г. до декември 2025 година. Петгодишниот период за работа служи за постигнување на поставените цели, а во контекст на постоењето и на иднината на здружението.

Нацртот на стратегијата е изработен низ процес на анализа на потребите и проценка на она што е веќе сработено. Земен е предвид и претходниот Стратешки план 2019-2021 (СП). Преку новиот стратешки план сакаме да продолжиме по патот на проектно самоодржување на организацијата, но отворена е и вратата за сите проекти за кои ќе ни биде потребно самофинансирање.

Преку оценката за нашата работа и работата во контекст на претходниот СП, ги поставивме стратешките приоритети, ги утврдивме идните цели и насоките за развој. Направивме и оперативен план за спроведување на програмите и активностите во согласност со утврдените цели.

2. Лична карта на организацијата

2.1. Опис на организацијата

Новинари за човекови права постои од 1996 година.

НЧП работи на развој на демократија и се залага за одржлива животната средина, здравствената политика по мерка на пациентот и практично исполнување на човековите права во целост. Нашето делување е: јавноста да се запознае и да практикува почитување на човековите права преку развој и имплементација на програма за родова еднаквост, заштита на животна средина и здравјето на луѓето; интеграција на сиромашни и маргинализирани во локалната заедница; посредување, застапување, иницирање и вршење на социјални акции; едукација на млади и младинско учество во креирање на

политики, медиумска писменост и развивање на дијалог за заштита на културното и природното наследство. Нашата визија е силно граѓанско општество кое поттикнува партиципативен став на сите заинтересирани страни.

2.2 Мисија

Мисијата на НЧП подразбира јавноста да се запознае и да ги практикува почитувањата на човековите права и тоа преку:

- а) сензибилизација на локалната заедница за мирно решавање на конфликти;
- б) развивање и имплементација на програма за заштита на животната средина;
- в) интеграција на сиромашните и маргинализираните во локалната заедница;
- г) посредување, застапување, иницирање и изведување на континуирани социјални акции;
- д) едукација на младите за заштитата на животната средина и со тоа нивно подготвување за активно учество во проекти поврзани со животната средина;
- ѓ) едукација на младите новинари со мировно новинарство кое претставува основна алатка во комуникацијата;

Визија

Силно граѓанско општество кое што негува партиципаторски однос од сите чинетили на заедницата, преку кариката: Инофрмирање - Комуникација – Едукација!

2.3 Вредности

Мир и помирување

НЧП поддржува и се залага за решавање на сите видови на конфликти на ненасилен начин;

Почитување на човековите права;

НЧП го почитува достоинството на секој поединец и ги поддржува загрозените лица и заедницата во нејзиното настојување за правда, за реализирани човекови права и за иднина за секого;

Намалување на сиромаштијата

НЧП смета дека сиромаштијата подразбира многу повеќе од недостаток на материјални добра.

Сиромаштијата е резултат на состојба на духот во кој недостасува визија на можните решенија и на структура која нуди нови прилики или можности за избор.

Еднакви можности

НЧП пружа еднакви можности за сите луѓе почитувајќи ги нивните различности.

Партиципација и промоција на општествено одговорното однесување

НЧП смета дека развојот на стабилно и солидарно општество е резултат на инклузивни и партиципативни процеси.

Професионалност и транспарентност

НЧП нивото на своите услуги ги држи на највисоко, реално остварливо ниво, по пат на правилна и рационална распределба и користење на расположливите ресурси. Со тоа одат и највисоките стандарди за квалитет, флексибилност и транспарентност во работата на Организацијата.

Сопствен имиџ

НЧП во своите 22 години од постоењето изгради препознатлив имиџ, со кој успеа да се наметне во НВО секторот во Северна Македонија но и надвор од неа. Особено карактеристичен е нашиот ПР преку кој сме препознатливи.

Цели:

Размена на информации

Работа во мрежа

Создавање на поволни услови за (самоодржлив) развој

Работа на заеднички проекти со други национални и меѓународни организации

Проекти кои овозможуваат развој и унапредување на човековите права во сите сфери

Целна група

Новинари кои третираат теми за почитување на човековите права и за традиционалните вредности;

Жени, деца и маргинарилизирани групи - жртви на секаков вид на насилство;

Заедници засегнати од климатските промени;

Задачи на НЧП

Организирање на ситем од конкретни мерки за почитување на човековите права

Обезбедување на економска сигурност на жената

Поддржување на сите видови на акции кои се однесуваат на заштита на жената од секаков вид на насилство

Организирање на тренинзи: за новинари енвайроменталисти, за односи за јавноста, за хигиена и здравје, за лична заштита и одбрана од насилници

Методи на реализирање на целите:

Информација

Комуникација

Интервенции и тренинзи

Истражувања

Превентивни медиумски кампањи

Национални и меѓународни проекти

Соработка и партнерство со национални и меѓународни организации и НВО-ии

Членуваме во: WECF, ICAN, IANSA, BANSА, CONTROL ARMS CAMPAIGN, CRIN, MEDECOMEDIA, BALKAN COALITION FOR PROTECTION CHILDREN RIGHTS, IFEJ, GREENACORD

Анализа на опкружувањето

3.1 Социјално - економски контекст

Република Северна Македонија има нешто повеќе од два милиона жители, припадници на 6 различни народи и народности, над 20 различни верски заедници и се говори на 6 различни јазици.

Северна Македонија во 2001 г. беше инволвирана во вооружен конфликт, со што во голема мера ги почувствува последиците од овие случувања, првенствено во смисла на голем број на интерно раселени лица, а истовремено како атак врз економскиот суверенитет на државата. Резултатот од тоа денес е висок процент на невработеност, голем процент на вработени на црно, голем број на деца на улица, маргинализирани лица и без соодветен механизам за заштита на животната средина.

Во периодот од 2014-2019 политичките промени донесоа нови проблеми, особено по настаните во Собранието од 27 април 2017, КОВИД кризата и нереализираниот попис на населението.

3.2 Политички и законски контекст

Република Северна Македонија е една од државите во регионот со најголем број на официјално регистрирани НВО, околу 6000. Но, развојот на граѓанското општество во Северна Македонија е во нагорна линија. За тоа говорат голем број на реализирани проекти финансирани од Европската унија. Во име на вистината голем број на НВО денес одлично работат и имаат членство: - активисти и волонтери кои имаат долгорочна визија за своето место во општеството, а тоа во голема мера влијае за демократските промени во државата. За жал има и организации кои постојат како продолжена рака на одредени политички партии или групи на влијание.

Новиот закон за работата на НВО е јасен показател дека државата е подготвена да го прифти граѓанското општество. Освен тоа, неопходен фактор за развивање на вистински партнерски однос и поддршка за измена на јавниот и цивилниот сектор е созревање на политичката сцена во Северна Македонија, т.е. надминување на т.н. „дневна политика“. Поставување на одржливи долгорочни цели особено во рамките на социјалните прашања е неопходно за да се дојде до промени во однос на кредибилитетот на граѓанското општество.

3.3 НЧП во рамки на сопственото опкружување

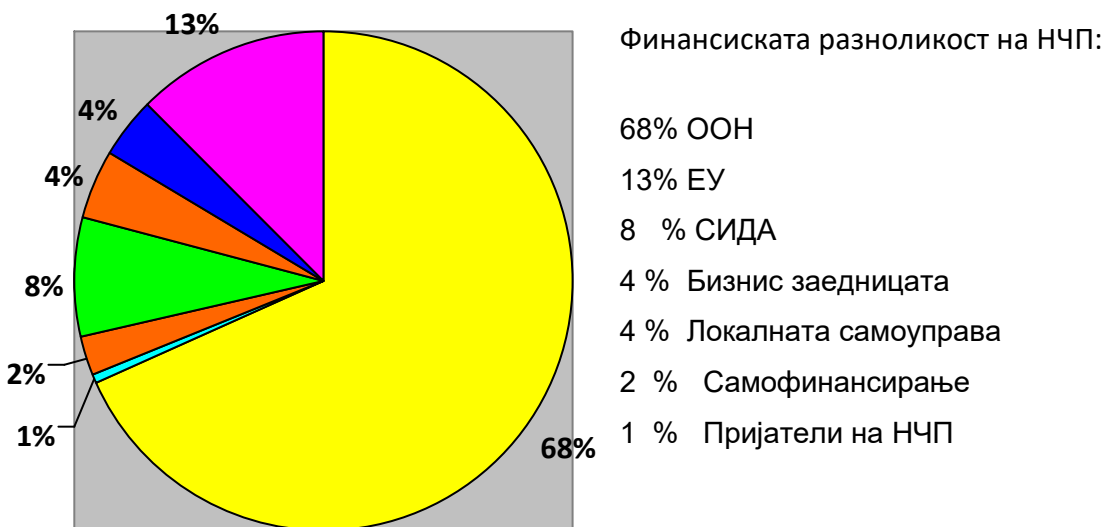
НЧП во своето опкружување е призната како НВО која прва ја започна едукацијата на младите новинари за прашањата поврзани со човековите права, како и промовирање на една нова група на новинари, во светот позната и призната како новинари енвайроменталисти. Уште во средината на деведесетите години, кога стана сосема јасно дека државата нема сили и можности доволно да се грижи за социјално најзагрозените, НЧП со неколку проекти за згрижување на децата на улица, на маргинализираните и жртвите на малолетничка проституција, ги отвори прашањата кои дотогаш беа табу тема. Паралелно со ова, работеше со младите новинари, кои во трката за докажување лутаа во пишувањето на сториите употребувајќи сензационализам, наместо објективно информирање.

НЧП денес има репутација на НВО организација која се занимава со поширока палета на општествени проблеми. И понатаму ја продолжуваме пионерската улога во изнаоѓање на креативни одговори за

социјалните проблеми и заштитата на животната средина, поттикнувајќи ги другите НВО да опстојат на нивниот пат. Многу реализирани проекти на НЧП послужиле како модел за добра пракса.

3.4 Разноликост на финансиските извори

НЧП во досегшното постоење досега има повеќе постојани извори на финансии. Битно е финансиите да се од различни извори за да се избегне одредена монополска ситуација (влијание) од страна на некој од финансиерите за начинот на работата и на реализирањето на проектите. Од друга страна, пак, сликата на финансирање на организацијата одговара на програмските и проектните активности, и ги задоволува нашите потреби за реализација на тековните проекти.

Во контекст на заштитата на животната средина, НЧП опстојува како субјект кој има за цел да се грижи за промоција на еколошките стандарди, подигнување на јавната свест кај граѓаните за оваа проблематика, но истовремено и за реагирање на злоупотребата на животната средина и кога имаме загрозување на здравјето на граѓаните како резултат на злоупотреба на животната средина.

Имајќи ги во предвид климатските промени кои подеднакво ни се закануваат на сите, изретчувањето на природните ресурси, намалување на нивото на водата... НЧП преку своите членови ќе развива систем на информирање за оваа проблематика, кој покрај информативниот карактер ќе има и едукативен, научен и интерактивен карактер што е од голема важност за иднината на земјата и заштитата на животната средина.

3.5 Заинтересирани групи за НЧП

Во работата на НЧП, најголем ресурс отсекогаш биле големиот број на волонтери кои со задоволство се вклучуваат во новите иницијативи и преку своите активности ги поттикнуваат граѓаните да им помогнат на загорезените во својата заедница. Локалната заедница и бизнис секторот исто така се вклучени во социјалните проекти на НЧП.

Кога станува збор за соработка меѓу НВО секторот, за жал, се уште не постои квалитетна размена на искуства и меѓусебна комуникација. Заради потребата на нови странски донатори, НЧП гледа излез

во вмрежување и заедничко дејствување со невладините организации, што се стремат за поуспешно спроведување на различни проекти преку заедничко искуство, преку контактите да лобираат за донесување на современи закони кои се однесуваат на работата на невладините организации.

Најважна заинтересирана група на НЧП се нејзините корисници. Низ директна помош и задоволување на основните потреби, едукацијата, јавното заговорање, партиципација и други видови на подршка НЧП има за цел да ги охрабри самите корисници и заедно со нив потпирајќи се на нивната бројност, видливост и мотивираност да продолжи да работи на намалување на сиромаштијата и развојот на граѓанското општество, борејќи се за почитување на човековите права, а против сите облици на општествените предрасуди, маргинализации и дискриминации.

SWOT Анализа

Имајќи ги предвид анализите кои ги направивме во процесот на самооценување, тимот на НЧП полесно ги согледа недостатоците и потребите, како и нашите силни и слаби страни. Како резултат на она што го добивме од процесот на самооценување, работната група која работеше на подготвување на нацртот на СП изработи и SWOT анализа.

<p style="text-align: center;">Јаки страни</p> <p>Постоење на ПР</p> <ul style="list-style-type: none">- Постоење на конекции со новинарите и лоби меѓу нив- Транспарентност во работата- Отворена комуникација меѓу членовите во организацијата- Поседување техничка опрема (комјутери, лаптоп, проектор, автомобил...)- Структура на организацијата која одлично функционира- Располагање со човечки ресурси со различно образование и стручна подготовка- Соработка со влијателни НВО во и надвор од земјата- Членство во голем број на реномирани мрежи за човекови права и заштита на животната средина;- Доволен број на волонтери	<p style="text-align: center;">Слаби страни</p> <ul style="list-style-type: none">- Стратешкиот план не е ревидиран;- Нема стратегија за разноликост на финансиските извори;- Нема политика за управување со човечки ресурси;- Нема основен оперативен буџет;- Програмите се краткорочни;- Непостоење на оделни сектори / оделенија- Непостоење на амортизационен план за опремата;- Нема процедура за следење на резултати од индивидуалното работење во организацијата;
<p style="text-align: center;">Можности</p> <ul style="list-style-type: none">- Учество на голем број на меѓународни конференции, тренинзи, работилници;- Стекнување на искуства и размена на идеи;- Знаоѓање на нови партнери меѓу бизнис заедницата;- Соработка со домашните фондации и користење на нивните фондови;- Вмрежување со сродни организации;- Партнерство со образовна институција;	<p style="text-align: center;">Закани</p> <ul style="list-style-type: none">- Пандемијата и работа во услови на криза- Новите критериуми при апликација за грантови, при што се бара поголемо кофинансирање- Мал број на донатори;

Врз основа на направената SWOT анализа и на нашата перцепција за иднината на организацијата во наредните години, проектиран е и стратешкиот план за периодот 2020 - 2025:

Оперативен план

Стратешка цел 1: Јакнење на капацитетите на организацијата

Стратешка насока 1.1.	Активности	Индикатори на успех	Одговорно лице
Статутарни промени на НВО	Одржување на средби на кои ќе се разговара за работата на канцеларијата	Конструктивни разговори поуспешна работа	Наташа Доковска Александра Радевска
	Разработување на политика за управување со човечки ресурси;	Донесување на правилник	Наташа Доковска Филип Спировски
	Воведување на систем за водење работно време	Постоење на листа на присутни	Александра Радевска Филип Спировски
	Воспоставување на процедура за следење на резултатите		
	Печатење на лифлет за НВО	Лифлет со промени кои ќе ги содржат измените	Филип Спировски
Стратешка насока 1.2	Активности	Индикатори на успех	Одговорно лице
Етички кодекс на НЧП кој ќе ги регулира односите внатре во организацијата	Однос кон организацијата и работните задачи	Правилник	Филип Спировски
	Односи меѓу вработените	Правилник	Александра Радевска
	Систематизација на работните места со опис на работните задачи	Правилник	Александра Радевска
	Процедури за примање и поделба на хуманитрана помош,	Правилник	Александра Радевска
	Процедури во комуникацијата внатре во НЧП	Правилник	Стојан Спировски
	Процедури и критериуми за избор на вработените, волонтерите и корисниците на нашите услуги	Правилник	Стојан Спировски Александра Накова

Стратешка цел 2:

Поставување и зајакнување на програмите во рамките на организацијата

Стратешки насоки за делување во однос на цел бр. 2:

Поставување и зајакнување на програмите во рамките на организацијата преку поставување на 6 нови програми и тоа:

1. Програма за неформално едукација на млади новинари енваирументалисти

Во оваа програма е предвидено во четири сесии, секоја во траење од по еден месец да се едуцираат младите новинари енваирументалисти. Предвидено е на секоја сесија да имаме по еден предавач од странство кој е признат во својата работа како новинар енваирументалист.

Во оваа школа подеднакво ќе се работи со новинарите и од пишаните и од печатените медиуми.

Паралелно со ова ќе егзистира и НЕА (Новинската еколошка агенција)

2. Програма за еднаквост меѓу половите

Во рамките на оваа програма ќе опстојува канцеларија во која ќе се третираат правата за еднаквост меѓу половите, промоција на проекти кои се однесуваат на правата на жената, бробата против насилството врз жената, како и посебна канцеларија за Резолуција 1325, во рамките на оваа програма.

3. Програма за ненасилство и решавање на конфликти

НЧП како национални координатори на кампањата Контрола на оружјето, планира да отвори програма за Ненасилство и решавање на конфликти. Оваа програма ќе работи со поддршка на ЊПП (Њомен Пеацемакерс Програм), со седиште во Холандија.

4. Програма за развој на алтернативниот туризам

НЧП во рамките на промените кои ги прави во однос на програмската поставеност, ќе отвори и програма за развој на алтернативниот туризам, со особен акцент на развој на алтернативниот туризам во Преспанскиот регион за што ќе биде задолжена нашата канцеларија во Ресен. Едукација, тренинзи и работилници за граѓаните заинтересирани за развој на алтернативниот туризам ќе бидат наша целна група.

5. Програма за жени претприемачи

Оваа програма се однесува на отворање и поддршка на канцеларија за едукација и тренинг на жени претприемачки, а се со цел за економско зајакнување на жената.

Програма за заштита на маргинализираните деца

Децата на улица, децата од социјално загрозените семејства и децата Роми ќе бидат наша целна група - на нив, односно на нивните родители, директно ќе им се нуди помош.

6. Извршна канцеларија на ЈЦВЕ

Во извршната канцеларија на ЈЦВЕ ќе се собираат сите информации од Програмите и таму ќе биде сместена базата на податоци колектирани од сите Програмски активности.

Во Извршната канцеларија на ЈЦВЕ ќе има едно вработено две лица, кое ќе се грижи за координација на сите Програми и за непречено работење на извршната канцеларија

7. Програма за развој на електронски медиуми

Во оваа програма е предвидено развој на електронски медиуми и поставување на поратл со ЕУ предзнак.

8. Хемиска безбедност на Балканот

Во соработка со партнер организацијата ВЕЦФ, да се отвори канцеларија во Македонија која ќе работи на воспоставување на стандарди за хемиско – еколошки исправни производи на македонскиот пазар.

Стратешка цел 3: Зајакнување на капацитетите на канцеларијата во Ресен, Р.С.М. и во Женева, Швајцарија

Во рамките на третата стратешка цел предвидено е зајакнување на капацитетите на нашите две канцеларии, едната во Ресен и другата во Женева, Швајцарија.

Во рамките на нашата канцеларија во Ресен е отворен Младински информативен центар, кој работи во рамките на програмата Млади во акција на ЕУ, а кој проект подразбира мобилизација и работа со волонтери.

За остварување на работата на полето на алтернативниот туризам предвидено е пред се соработка со локалната самоуправа и локалните НВО и потпишување на меморандуми за соработка.

Канцеларијата во Ресен е задолжена за директна реализација на тренинзите поврзани за едукација на граѓаните за развој на алтернативниот туризам.

Од декември 2007 г. Отворена е канцеларија на НВО во Швајцарија, со седиште во Женева, која треба да биде наш контакт со Западна Европа и ЕУ. Како полноправни членки на КОНГО - асоцијација на НВО бенефициери на ООН оваа канцеларија е од големо значење за наша промоција и воспоставување на партнерства со телата на ООН.

4. Евалуација на стратешкиот план

Целта за евалуација на стратешкиот план е да се процени напредувањето на организацијата на програмското и организационото поле на дејствување, како и нејзиониот институционален развој во однос на дефинираните планови.

Евалуацијата ќе ги следи и ќе ги оценува следните главни прашања и точки:

- Програми и проекти - планирање и реализација на проектите и остварените резултати
- Расположливи ресурси и нивно користење
- Односи и соработка со целната група, корисниците, со партнерите и донаторите, довербата од донаторите и меѓународните организации, односите со слични организации, визибилитете и имиџ на организацијата;
- Системи и процедури, методологија на мониторингот и на евалуацијата со проектите
- Управување со човековите ресурси;
- Структура и култура на организацијата, учество на членовите во процесот на донесување на одлуки; Управување со финансиите и сл.

Главен критериум на евалуацијата е стратешката доследност меѓу контекстот во кој делеува НЧП, како и три клучни сфери за проценка на самата организација:

Внатрешна организација која вклучува визија, мисија, стратегија, структура и системи.

Односите на НЧП со засегнатите страни.

Резултати и влијание на НЧП, со проценка на релевантноста, ефикасноста, успешноста и одржливоста на работата на НЧП.

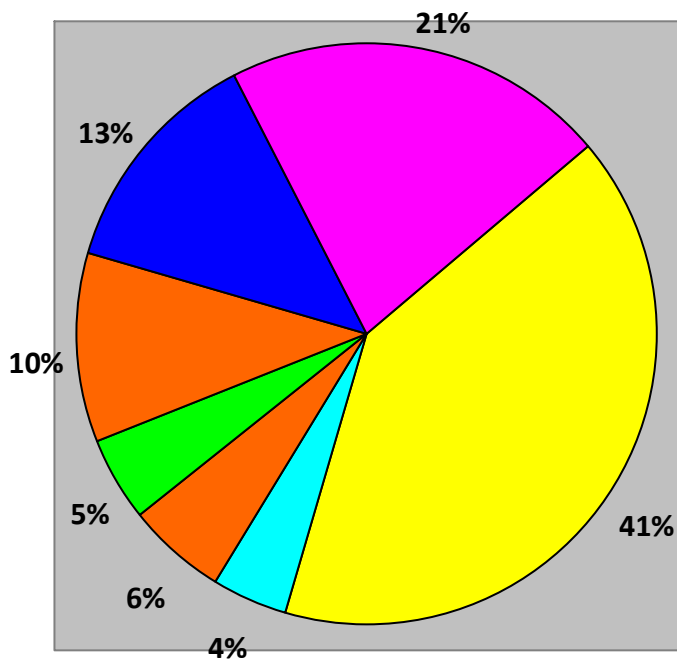
Евалуацијата ќе ги користи следниве инструменти:

- Анализа на контекстот/ окружувањето/ амбиентот
- Анализа на интерна документација и разни информации
- Прашалници и поединечни и групни интервјуа со сите заинтересирани групи.

Во првиот квартал на секоја календарска година ќе се спроведува евалуација на претходната године, која ќе биде дел од годишниот извештај на организацијата.

Годишната евалуација ја спроведуваат тим од интерни евалуатори избрани од страна на Управниот одбор и нивниот извештај ќе биде составен дел од годишниот извештај на организацијата

5. Разноликост на ресурсите

Финансиската разноликост на НЧП за во наредниот период планираме да изгледа вака: 41 % ЕУ или зголемување на средства од ЕУ фондовите

21% ООН значи да го намалиме приливот на средства од една страна, во случајов ООН

13% За 5 % да го зголемиме фондот на средства од странските програми, не само од СИДА

10% Бизнис заедницата, да ја зголемиме соработката со нив, особено како резултат на заминување на голем број на донатори од земјава

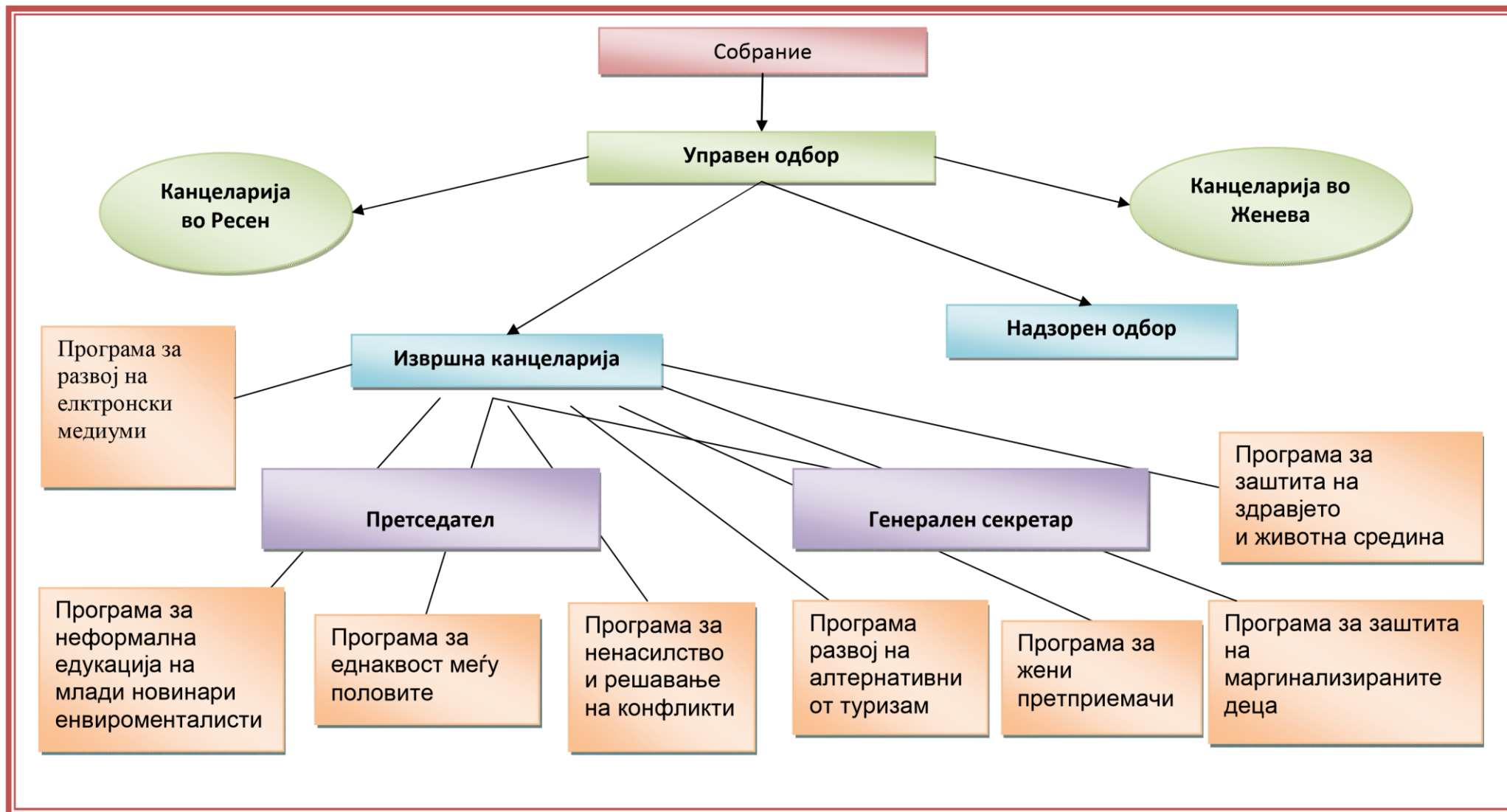
5 % Локалната самоуправа со еден процент повеќе да ја вклучиме во соработката

6% Самофинансирање - во наредниот период планираме да го зголемиме учеството на средства од сопствениот фонд преку давање на услуги како курсеви, продукција на социјален маркетинг, издаваштво

4% Пријатели на НЧП (процентот на средства од пријателите на НЧП да се зголеми за 3 % и тоа преку лобирање, застапување и добра ПР стратегија)

Анекс 1

Органограм на структурата на работа на НЧП

Анекс 2

Стратегија за односи со јавноста (ПР стратегија)

Визијата за односите со јавноста на НЧП во наредниот период е тристрана:

- Низ изградба на имиџот на организацијата, која патем ќе претрпи одредени промени, да се создаде јавно мислење за НЧП кое соодветствува со нашата работа и со вредностите;
- Ширење на веродостојни информации за организацијата кои ќе стасаат до засегнатите страни;
- Изградба на добра репутација, преку јасно одредени / утврдени ПР методи и постапки.

НЧП со ПР стратегија ќе настојува да мобилизира ресурси од различни интересни групи, во земјава и во странство, а со цел да се исполнат зацртаните цели.